

nál alkalmazást nem nyerhet. A hozományadás keretében ugyanis a fenn-
tartott hozomány intézményének gyakorlati alkalmazásával lehet a ho-
zományadó vélt érdekeit megvédeni, vagy biztosítani. (K. P. III. 6230/1939.).

62. Az *özvegyi haszonélvezeti jog* az ági örökös igénye érvényesíté-
sében annyiban korlátozza, hogy az özvegyi jog fennállása alatt az ági
vagyon, illetve az ági érték kiadását az özvegytől nem követelheti, attól
ellenben nem zárja el, hogy ági örökösödési joga megállapítását, esetleg
biztosítását kereset útján kérhesse, sőt nem akadályozza arra irányuló ma-
rasztalás kieszközlésében sem, hogy a javára megítélendő ági vagyon,
illetve ági értéket az özvegy az özvegyi joga megszűnte után neki kiadni
tartozik. (K. P. I. 5000/1939.).

63. A kir. Kúriának a Polgári Határozatok Tárába 290. szám alatt
felvett elvi határozatában is kifejezésre jutó állandó gyakorlata szerint a
végrendeletet sem egészben, sem részben *nem teszi érvénytelenné az a
körülmény, hogy abban a végrendelező olyan személy részére rendelt jut-
tatást, akivel törvényes házasságon kívül együtt élt.* Minthogy pedig az
ilyen juttatásnak célja majdnem minden esetben az, hogy az illető a vég-
rendelezővel folytatott viszony fejében jutalmat kapjon, a hivatkozott
bírói gyakorlatból önként következik, hogy a végrendeleti juttatásnak ez
az indoka sem teszi a végrendeletet érvénytelenné. Nem tesz különbséget
ebből a szempontból az sem, ha a végrendelező az erkölcstelen viszony
létesítése vagy fenntartása érdekében rendelt juttatást annak, akivel házas-
ságon kívül együtt élt. (K. P. I. 5625/1939.).

64. Hagyaték átadó végzésnek jogalapító hatálya nincs, ítélt dolgot
nem alkot, annak jogerőre emelkedése tehát az alapul vett jogügylet meg-
támadhatóságát ki nem zárja. (K. P. I. 5618/1939.).

65. Állandó bírói gyakorlat szerint *az örökösödési illeték, a leltáro-
zási és tárgyalási költség a hagyaték megszerzésével járó költségek, ame-
lyek mint ilyenek hagyatéki terheknek nem tekinthetők s a szerző fél által
viselendők.* Utóörökösödés esetében tehát mindezeket az előörökös tartozik
viselni anélkül, hogy az utóörököstől e címen megtérítést igényelhetne.
(K. P. I. 5618/1939.).

66. Örökhagyó a végintézkedést tartalmazó irat felolvasása után azt a
kijelentést tette, „jól van-, úgy legyen, ahogy mondtam“. Az örökhagyó-
nak ebből a nyilatkozatából kétséget kizáróan az állapítható meg, hogy
örökhagyó végrendelezésénél a súlyt az élőszavával tett nyilatkozatára
tette és azt kívánta végrendeletének tekinteni. Ebből pedig kétséget kizá-
róan nem csak az következik, hogy örökhagyó szóbelileg kívánt rendel-
kezni, hanem következik az is, hogy a tanúk előtt tett szóbeli nyilatkoza-
tát *szóbeli végrendeletként* tette meg és ehhez képest élőszóval tett nyi-
latkozata írásbafoglalását nem azért kívánta, mert írásbeli magánvégren-
deletet akart alkotni, hanem azért, hogy szóval tett nyilatkozata mint
végrendelet a feledésbe menés és megmásítás lehetőségének kizárásával
érvényesüljön. Nem lehet következtetést vonni írásbeli végrendelet alko-
tására vonatkozó szándék tekintetében abból sem, hogy szóbeli nyilatkozata
írásba foglalását örökhagyó maga kívánta s hogy az előtte felolvasott ok-
iratot maga is aláírta, sem pedig abból, hogy az iratban — két helyen is —
arról mint végrendeletéről tétetik említés. (K. P. I. 5878/1939.).

Felelős kiadó: Szemerjay-Petrán Tibor dr. — Held J. nyomda, II., Mecset-u. 8.

XXXIX. évfolyam. Budapest, 1940. augusztus hó. 8. szám.

KIR. KÖZJEGYZŐK KÖZLÖNYE

Folyóirat a perenkívüli törvénykezés és a közjegyzői gyakorlat számára

Felelős szerkesztő és kiadó: KIADJA:
SZEMERJAY-PETRÁN TIBOR Dr. A MAGYARORSZÁGI KIR. KÖZJEGYZŐK
budapesti kir. közjegyző. ORSZÁGOS EGYLETE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, XIV., Thököly-út 39. Telefon: 297—069

Magyarországi Királyi Közjegyzők Országos Egyletének postatakarékpénztári
csekk számlája: 41.951.

A debreceni kamara közgyűlése.

A debreceni kamara 1940. évi rendes közgyűlését *Örley Dénes dr.*
vezetése alatt ez évi június hó 23. napján tartotta meg. A közgyűlésen meg-
jelentek még: Békésy Jenő, Bognár József, Büky-Elbel Tibor, Czindery
Jenő, Csongvay Géza, Erdőhegyi János, Fitos Jenő, Gáthy Árpád, Hadházy
Zsigmond, Hajnal Bálint, Horthy István, Imreh Dénes, Jármay Béla, Kesseő
Géza, vitéz Kiss Antal, Kovách Dénes, Kovács Géza, vitéz László Béla,
Mándi András, Megyery László, Miskolczy Pál, Molnár Kálmán, vitéz Simon
Árpád, Seress István, Szabó Áron, Szilágyi Elek, Sziráky László, Szotyori
Nagy Sándor, Varga Kálmán kir. közjegyzők, Ferencsik Sándor, Hadházy
Béla, Katona István, Szikszay Imre kir. közjegyző helyettesek és Fehértay
Gyula kir. közjegyzőjelölt.

Külön meghívás következtében megjelentek a közgyűlésen Kovách
Elek volt közjegyző, a kamara tiszteletbeli elnöke, Jeney Sándor, a debre-
ceni törvényszék elnöke, Zsögöd Jenő törvényszéki tanácselnök és Mező
Sándor, a debreceni ügyészség elnöke.

A közgyűlés tárgysorozatát *Örley Dénes dr.* kamarai elnök megnyitó
beszéde vezette be.

Az elnöki megnyitó, mint közjegyzői vonatkozásban a legfontosabb
kérdéssel, a közjegyzői rendtartás reformjával, nagy részletességgel és ala-
possággal foglalkozott.* Felemlítette, hogy Lázár Ferenc dr. a budapesti

* Tekintettel arra, hogy az elnöki megnyitó állásfoglalása nem min-
denben — sőt éppen sok alapvető kérdésben nem — fedi a közjegyzői kar-
nak minden alkalmakkor majdnem általános egyhangúsággal kifejezésre
juttatott álláspontját, megokoltnak látjuk, hogy az elnöki megnyitó ezen
állásfoglalásaira e közlöny legközelebbi számában visszatérjünk. *Szerk.*

kir. közjegyzői kamara elnöke még Pesthy Pál volt igazságügyminisztertől megbízást kapott arra, hogy egy új közjegyzői rendtartás tervezetét készítse el. A megbízás következtében tett lépésekről Lázár Ferenc az Országos Egylet 1938. évi pécsi vándorgyűlésén számolt be és előadásának keretében ismertette az új közjegyzői rendtartásra vonatkozó elgondolásait. A tervezetet a kamara csak ebből az előadásból ismeri s mert azzal már több kamara foglalkozott is, indokoltnak találja, hogy ebben a nagyfontosságú kérdésben véleményét a debreceni kamara is lehető tárgyilagossággal nyilvánítsa.

Az elnöki megnyitó a vonatkozó kérdésekkel a tervezet sorrendjében foglalkozva, annak 1. szakaszára mindenekelőtt azt a megjegyzést teszi, hogy törvényes rendelkezések a kir. közjegyző jogállását, külön a hagyatéki ügyek tárgyalása tekintetében, külön pedig egyébként már megállapították s így nem tartja indokoltnak a tulajdonképpen csak címet jelentő kérdésben törvényhozási intézkedést kérni. A közjegyzőt az elnöki megnyitó nem tartja közhatóságnak, mert a közjegyző nem gyakorol államhatalmi jogot, csupán privilégium alapján jár el. A hagyatéki rendezés tekintetében is csak kiküldött és nem hatóság. A Btkv. 461. §. ugyan közhivatalnoknak minősíti a közjegyzőt, ezzel azonban csak a közjegyzői hivatás magasabb tekintélyét akarja megvédeni.

A közjegyzővé való kinevezés előfeltételeivel foglalkozó következő szakaszra vonatkozólag megállapítja az elnöki megnyitó, hogy a tervezet elhagyta a novellának azt az intézkedését, hogy négy évi gyakorlat után bíró, ügyvéd vagy ügyész is kinevezhető közjegyzőnek. Nem hiszi, hogy politikai tekintetből a kormány a novellának a most említett rendelkezését elejtené, ezért legalább is hat, vagy nyolc évi bírói, vagy ügyvédi működést kíván kinevezési előfeltételként megszabni. A közjegyzői karnak is érdeke — az elnök szerint —, „hogy olykor egy-egy kiváló jogász, ha a kar kötelékébe lép, bizonyos élnökséget, felfrissülést hozzon magával.“ Azonban más pályán néhány évi gyakorlat nem elég annak igazolására, hogy az illető az átlagon felül áll, s arra sem, hogy a közjegyzői működéshez szükséges gyakorlatot mielőbb el fogja sajátítani. Akik csupán büntető ügyekkel foglalkoztak, így különösen a kir. ügyészek, közjegyzővé nem volnának kinevezhetők. A túlságos beözönlés ellen garancia volna annak kimondása, hogy idegen pályáról kinevezett egyének az időközben kinevezettek húsz százalékát nem haladhatják meg.

A kinevezésnél a mai minősítési szabályokat nem tartja megfelelőeknek. A jelenlegi minősítési eljárás nem elég garancia arra, hogy a kellő szelekciót biztosítsa. Nem elég, „mert az irodavizsgálatot teljesítő közjegyző nem mindig áll azon a mértéken, hogy véleménye alapján az általa indítványozott minősítés kifogástalan legyen.“ E helyett helyesebbnek tartaná azt, hogy a helyettesek külön vizsgát tegyenek és a minősítés csupán a magaviseletre, szorgalomra és a felekkel való bánásmódra szorítkozzék. Azokat a nem hivatásos helyetteseket, akik a közjegyzővé való kinevezésre nem tartanak számot, minősíteni sem kellene, azonban az ilyenek alkalmazásának lehetőségét, különösen a vidéki kisebb közjegyzőségeknél fenn kellene tartani.

A helyettesi külön rangsorra vonatkozólag — a tervezet szerint ugyanis a kamarák évente egyszer előterjesztést tartoznak tenni a minisz-

ternek egyes helyetteseknek külön rangsorba való felvétele iránt, s a miniszter e jegyzékben szereplő helyettesek közül bárkit pályázat nélkül is kinevezhet — az az észrevétele, hogy megállapítandó volna méltányossági okokra való tekintettel is, hogy az ilyen helyettesek a működő közjegyzők áthelyezési kérelme esetén elsőbbségben nem részesülnek. A külön rangsor tekintetében az elnöki megnyitó még több részletkérdés megállapítását tartaná szükségesnek, így, hogy az ilyen helyettest csak saját kamarája területén megürrült állásra lehetne kinevezni, a külön rangsorba való felveendő helyettesek számát kamaránként kellene megállapítani, s a jegyzékbe csak olyan helyetteseket lehetne felvenni, akik legalább is öt, hat évi kifogástalan működést igazolnak.

A helyettesek alkalmazására vonatkozó tervezeti rendelkezésekkel kapcsolatosan azt a kiegészítést ajánlja az elnöki megnyitó, hogy 1937. évi IV. t. c. 70. §. 4. pontjának analóg rendelkezésére tekintettel, közjegyzőjelölt is csak az lehessen, aki a jogtudori oklevelet már megszerezte. A közjegyző jelöltekre vonatkozólag az 1939. IV. t. c. vonatkozásai is tisztázandók volnának. A gyakorlati idő számítása tekintetében egységes rendezés volna a törvénybe felveendő, tekintettel a kamarák e vonatkozásban nem egységes álláspontjára.

A tervezet szerint a közjegyző jelölt, illetve helyettes főnökével egy időben is működhetik akkor, ha irodán kívül működik. Fordítva is meg kellene adni annak a lehetőségét, hogy a közjegyző és a helyettes egy időben működhessek. A jelölt részéről felvett váltóóvásnál a jelölti bejegyzés számára is hivatkozni kellene és az óvást a közjegyzőnek is alá kellene írnia.

Az elnöki megnyitó a továbbiakban nagy részletességgel foglalkozik a tervezetnek a közjegyzői korhatár intézményesítésére vonatkozó rendelkezésével. A tervezet szerint ha a kir. közjegyző 75. életévét betöltötte, vagy 40 évi közjegyzői működést fejtett ki, közjegyzői állása megszűnik. Az igazságügyminiszter azonban a 75. életévét betöltött közjegyzőt három évig állásában visszatarthatná. Az a közjegyző, akinek az állása ekként megszűnik, a tervezet szerint igényelheti, hogy a nyugdíjintézet annak az összegnek keretén belül, amelyet az államkincstár e célból rendelkezésre bocsájt, kártalanítás, illetve nyugdíj megváltás fejében havi hatszáz pengő nyugdíj juttatásban részesítse. A korhatár ellen különben az elnöki megnyitó a legerőteljesebben állást foglal. E tekintetben hivatkozik az elnöki megnyitó azokra az indokokra, amelyeket a közjegyzői kar a tervezett korhatárral szemben gyűléseken és a Kir. Közjegyzők Közlönyében kifejezésre juttatott. Kétségbe vonja, hogy a nyugdíjintézettel kapcsolatosan a kérdés megoldható volna és kizártnak tartja, hogy erre a célra az államtól bármiféle anyagi támogatást remélni lehessen. Lehetetlen volna az a megoldás is, hogy a nyugdíjintézet a korhatár következtében szükségessé váló nyugdíjakat a hagyatéki tárgyalási díjak bizonyos százalékának igénybe vételével folyósítsa. A tervezet a helyettesek érdekeit sem szolgálja. A jelenlegi 73 helyettes közül ugyanis csupán 21 olyan helyettes van, akinek a kinevezésre méltányos igénye volna. Ezeket a korhatár következtében elbocsájtandó 11 közjegyzői állásra mind kinevezni nem lehet. De ha ezt a törvényt mégis ráerőszakolnák a karra, csupán azokra találná

helyesnek kiterjeszteni, akik a hatvanadik életévüket még be nem töltötték és így előkészülhetnek az elbocsájtásra. A korhatár végső szükség esetén való intézményesítését az eddig simoniának nevezett eljárás törvényesnek minősítésével találná helyesebbnek. Törvényesen kellene szabályozni annak lehetőségét, hogy a kir. közjegyzők a kamara ajánlatára és az igazságügyminiszter hozzájárulásával egy hosszabb gyakorlatot igazoló helyettest cum iure successionis vehessenek maguk mellé.

A tervezetnek a közjegyzők képviseleti jogkörére vonatkozó kibővítő rendelkezését elvi és gyakorlati nézőpontból szükségtelennek tartja. Ugyancsak szükségtelennek tartja a tervezetnek azt a módosító rendelkezését, hogy csupán egy ügyleti tanut kellene alkalmazni. Ez jelentene az ügykezelés tekintetében bizonyos könnyebbséget, azonban a felek előtt aggályt támaszthatna a minden vonalon már megszokott két tanu helyett egy tanunak alkalmazása.

A végrendeletekkel kapcsolatban helyesnek tartaná egy új végrendeleti forma létesítését, és pedig a titkos végrendeleti formát akként, hogy a közokiratba foglalt végrendeletet az ügyfél kívánsága esetén ne kelljen a tanuk előtt felolvasni, hanem annak hatályosságához elegendő lenne az, hogy a fél négy tanu előtt kijelentené, hogy a közokirat az ő végrendeletét tartalmazza.

A tervezetnek azt a rendelkezését, hogy tények és körülmények közhiteles tanusítására csak kir. közjegyző jogosult, helyesnek tartja. Közjegyzők fegyelmi ügyeiben viszont a tervezettel szemben az eddigi helyzetet találja közérdekből és a közjegyzői tekintély okából is fenntartandónak. Állást foglal az elnöki megnyitó a tervezetnek a csúcskamara létesítésére vonatkozó javaslatával szemben. Ennek a szükségét nem látja, mert eddig is a kamaraközi értekezletek egybehívása által módjában állott a kamaráknak bizonyos kérdésekben egységes állásfoglalást kieszközölni.

A hatáskör kiterjesztése kérdésében az elnöki megnyitó utal arra, hogy azok a tervezett rendelkezések már az okirati kényszerről szóló törvényjavaslatban is bennfoglaltattak, s így ezekkel nem kíván részletesebben foglalkozni, csupán némelyik rendelkezésre tesz észrevételt.

Helyteleníti az elnöki megnyitó a tervezetnek azt a javaslatát, mely szerint a kamara a közjegyző rend szerint való személyes működését ellenőrizni tartozik. Ennek keresztülvitelét lehetetlennek is tartja. Ugyancsak kifogásolja az oly irányú hatáskör kiterjesztést, mely szerint telekkönyvi jogokat szerző, illetőleg engedélyező felek névaláírása kötelezően közjegyző által hitelesítendő. Ezzel szemben az volna az álláspontja, hogy olyan okiratokat, amelyeknek az értéke a járásbíró hatáskörének értékhatárát meghaladná, csak közjegyző vagy ügyvéd készíthessen. Ezáltal véli elérni az elnöki megnyitó azt, hogy a jegyzők magánmunkálatti működése illő értékhatárok közé szoríttassék. A hagyatéki ügyekkel kapcsolatos közjegyzői díjak előnyös tételként való sorozását helyesli, viszont a közjegyzői okiratokra vonatkozólag — közvégrendeletek kivételével — a gépírás megengedhetőségéért nem túlságos mértékben lelkesedik.

Végül általánosságban megállapítani kívánja az elnöki megnyitó, hogy a jelenlegi időket új közjegyzői rendtartás életbeléptetésére alkalma-

saknak nem tartja, s egyébként is jelzi, hogy sok olyan fontos kérdés van egy megalkotandó újabb közjegyzői rendtartással kapcsolatosan, mellyel a tervezet nem foglalkozik.

Az elnöki megnyitóhoz Mándi András dr., Jármay Béla dr., Büky-Elbel Tibor dr., Békésy Jenő dr. és Kovách Dénes dr. szóltak hozzá s ezekből a felszólalásokból megállapíthatóan az elnöki megnyitó nem mindenben fedi a kamarai közgyűlésen jelenvoltak álláspontját. Elhatározta azonban a közgyűlés, hogy az elnöki megnyitó beszédet és az annak alapját képező tervezetet sokszorosítottja s az elnöki megnyitót, mint ilyet, az igazságügyminiszterhez felterjeszti.

A kamara évi működéséről szóló jelentést *Kovách* Dénes dr. kamarai titkár terjesztette ezután elő. A jelentés bevezető része a következő:

„Ma, amikor világszerte reng a föld, amikor országok tűnnek el, nemzetek felett tűzeső hull, amikor tanui vagyunk egy új világégésnek, — első szavunk a hála szava kell hogy legyen Isten iránt, aki hazánkat mind- eddig megőrizte a nagy küzdelemben való besodródástól. Valóban csodálatos, hogy ma, amikor a nagy, hatalmas nemzetek érdekközössége a kis népeket akarataik ellenére küzdő felekké tette, mi még mindig kívül állunk a nagy harcon és lélekzetfojtva várjuk, mikor üt az óra, amikor a trianoni békediktátum ugyanarra a sorsra jut, amire a versaillesi jutott.

Bízunk Isten segítségében, az Ő igazsága érvényesülésében és hiszszük, hogy ha a most folyó szörnyű összeecsapás eredménye a Páris mellett kifosztott népek győzelme lesz, — akkor eljön az igazságos béke, amely visszaadja évezredek határainkat!

Ugy véljük azonban, hogy hinnünk és bízunk kell a magunk erejében is, a maroknyi magyarság erejében, — hiszen alig pár hónapja mutatta meg az északi testvérnép, hogy az igazságba vetett hit, az önbizalom, hazaszeretet és az áldozatos összefogás milyen csodákra képes. Finn testvéreink példája kell, hogy előttünk lebegjen az önfeláldozásig menő hazaszeretet példájául!

És hogy a mi igazságunk győzni fog, arra garancia annak a férfiúnak a személye, akit Isten húsz év előtt állított országunk élére. Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó Ur Öföméltóságának dicső személye a magyar hősiesség megtestestítője, aki az elmúlt húsz év alatt egy letiport, összetört nemzetet felemelt a porból, aki újból lelket öntött a csüggedő magyarba és bölcsességével oda vezetett bennünket, hogy a kis magyar nép ma az európai nemzetek megbecsült tényezője, — a forradalmak alatt szétzüllesztett hadseregünk pedig új erővel, a régi hagyományokhoz híven záloga egy jobb jövőnek. Adja Isten, hogy Kormányzó Urunk még soká vezethesse ezt a nemzetet és az ő hősi hazaszeretete forrasszon egybe minden magyart!

És amikor arról beszélünk, hogy minden magyarnak össze kell fogni, — ide értjük a nem magyar anyanyelvű magyarokat is, felemeljük botránkozó szavunkat az olyan irányzat ellen, amely anyanyelv tekintetében különbséget akar tenni magyar és magyar közt, amely a „népcsoport“ jel-szava alatt a magyarság egységét akarja megbontani. Ha lehetett valaha destrukcióról beszélni, most van a helye, hogy ilyenként bélyegezzük meg

a forradalmi idők Jászi Oszkárjának mentalitásával megegyező nemzet-bomlasztó javaslatot. A széthúzást szítókat hisszük, hogy el fogja érni méltó büntetésük!

1939 évvel kapcsolatban meg kell, hogy emlékezzünk egy másik évfordulóról is: igazságos Mátyás királyunk születésének 500 éves fordulójáról. Az ő Magyarországnak nagysága lebegjen szemünk előtt és az ő hatalmának emléke acélozza meg a késő utódok fegyvereit!

Folytatólag beszámolt a jelentés a múlt évi közgyűlés óta a kamara területén történt személyi változásokról, majd közli, hogy a múlt évi közgyűlés óta a kamara 7 jelöltet jegyzett be, 9 jelöltet pedig törölt, helyettesi jogosítványt nyert ez idő alatt 4 jelölt. A jelenleg bejegyzett jelöltek száma 16, ezek közül helyettes 11.

A kamara 1939. évi tevékenységét és működését ismertetve, közli a jelentés, hogy iktatásra érkezett 788 drb., amely az év végéig mind elintéztetett. 1939. évben a kamara egy közgyűlést és 14 ülést tartott. A kamarához 5 kir. közjegyző és 2 kir. közjegyzőhelyettes ellen összesen 10 panasz érkezett az 1939. évben, amelyekből a kamara saját hatáskörében megszüntetéssel 6 ügyet intézett el, 1 ügyet a fegyelmi bírósághoz tett át, 3 ügy pedig az 1939. év végén még folyamatban volt.

A kamara területén az 1939. év végén működő 42 kir. közjegyző 1938. és 1939. évi ügyforgalmi adatai a jelentés szerint a következők:

	Bevezetések száma	
	1938.	1939.
1. ügykönyv..	8155	8995
2. óváskönyv..	7726	6613
3. Kjö. lajstrom..	23525	22296
4. Bírói megbízások könyve	20	20
5. Másolatok és könyvkivonatok hitelesítési könyve	8664	13297
6. Fordítások könyve..	367	250
7. Magánbeadv. könyve	1939	1816
	<u>Összesen: 50396</u>	<u>53287</u>

Ezekhez az adatokhoz a jelentés a következő megjegyzéseket fűzi:

„Az összes bevezetések száma szerint tehát az 1938. és 1939. évek közt 1891 darab, vagyis 5.8% emelkedés mutatkozik. Az 1938. és 1939. évek ügyforgalmi adatait közelebbről megvizsgálva, azt látjuk, hogy emelkedés mutatkozik a következő könyveknél:

1. ügykönyv 840 drb. vagyis 10.3%
2. Másolatok és könyvkivonatok
hitelesítési könyve.. . . 4633 drb. vagyis 53.4%

Csökkenés mutatkozik ezzel szemben a következő könyvek bevezetéseinél:

1. Óváskönyv 1113 drb. vagyis 14.4%
2. Kjö. lajstrom 1229 drb. vagyis 5.2%
3. Fordítások könyve .. 117 drb. vagyis 31.8%
4. Magánbeadványok kve 123 drb. vagyis 6.3%

Azt vizsgálva, hogy az ügykönyv bevezetésénél tapasztalható 10.3% emelkedésből mennyi esik egyrészt az érdemleges ügyekre, másrészt a tanusítványokra, azt láthatjuk, hogy az átlagos 10.3% emelkedéssel szemben az érdemleges ügyeknél csupán 173 darab, vagyis 4.4% az emelkedés. Minthogy azonban a magánbeadványok könyvének bevezetéseinél már 6.3% csökkenés mutatkozik, ebből arra következtethetünk, hogy az érdemleges ügyszámok terén mutatkozó emelkedés is nem a vagyónátruházások szaporodásából állott elő.

Ügykönyvi forgalmunknak nem csekély részét adják a házassági bontóperekhez kiállított különélési tanusítványok. Az 1939. évben kamaránk területén 908 ilyen tanusítvány készült, amelyekből szegényjogon ingyenes volt 738 darab, vagyis a tanusítványok 81.2%-a volt ingyenes. Ezzel szemben az 1938. évben 714 ilyen tanusítványunk volt, amelyből 594 darab, vagyis 38.1% szegényjogos, — tehát az 1930 : XXXIV. t. c. 56. §-a alá eső tanusítványok számában az emelkedés 194 darab, azaz 27.1% — az ingyenesek számában az emelkedés 144 darab, vagyis 24.2 százalék.

1939. évi Kjö. lajstromainkban 22296 ügyet iktattunk, ezzel szemben ugyanezen évben csupán 10642 ügyben indult meg az eljárás, vagyis az iktatott halálesetfelvételek 47.7%-a vagyontalan volt. A 10642 ügy közül, amelyben az örökösödési eljárást megindították, ingyenes volt 1181 ügy, vagyis az érdemleges örökösödési ügyeknek 11%-a. Az ingyenes örökösödési ügyek számában az 1938. és 1939. évek közt 230 darab, vagyis 16.3% csökkenés mutatkozik.

A kamara az elmúlt évben minden közérdekű és kar szempontjából jelentős ügyben közölte állásfoglalását a főfelügyeleti hatósággal. Így három ízben nyilvánított véleményt kamara új állások rendszeresítése tárgyában s valamennyi alkalommal ellenezte a rendszeresítést. Ugyancsak három esetben tett felterjesztést a kamara a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult egyes kir. közjegyzőknek a katonai szolgálat alól való felmentése iránt. Ezek a felterjesztések azonban eredményre nem vezettek. A kamara területén működő közjegyzők közül a közgyűlés napján 4-en teljesítettek katonai szolgálatot.

Megemlékezik ezután a jelentés az 1940 : XVI. t. c., valamint az annak végrehajtása tárgyában kibocsátott 2800/1940 M. E. és 32.200/1940 I. M. sz. rendeletekről, mint amelyek minden valószínűség szerint a kamara területének változását fogják jelenteni. Ezen jogszabályok szerint 1940. év június hó 10. napjával a miskolci és sátoraljaújhelyi kir. törvényszékek a debreceni kir. Itélőtábla kerületéből a kassai kir. Itélőtábla kerületébe, onnan pedig a beregszászi, huszti és ungvári kir. törvényszékek a debreceni kir. Itélőtábla kerületébe csatoltattak át. Az említett végrehajtási rendeletek nem foglaloznak a kérdéses területeken levő kir. közjegyzők kamarai hovatartozásával és így a jelentés szerint ma még e tekintetben nem történt változás, — a bekövetkezett törvénykezési átcsatolás nem érintette az ezeken a területeken működő kir. közjegyzők kamarai helyzetét. Valószínűnek látja azonban a jelentés, hogy most már hamarosan sor kerül a kassai kir. közjegyzői kamara megalakítására és ezzel kapcsolatosan a kamarai területek új szabályozására. — Sajnálattal venne tudomást a kamara arról, ha a miskolci és sátoraljaújhelyi kir. törvényszékek

területén működő kartársakat elveszteni, azonban kéri az igazságügyminisztert, hogy a kamarai területek beosztásánál legyen figyelemmel arra, hogy amennyire nem kívánatos egy mammoth kamara felállítása, éppen úgy nem felelhet meg rendeltetésének egy törpe kamara sem.

A közjegyzői kar és a bíróságok harmónikus együttműködéséről megemlékezve, megjegyzi a jelentés, hogy van mégis egy kérdés, amely esetleg egyes helyeken arra vezethet, hogy a kir. közjegyzők és a bíróságok tagjai közti jó viszony néha átmenetileg megzavartatik, — ez a kérdés pedig az örökösödési ügyben megállapított díjakról vezetett jegyzékek ügye. — Különösen áll ez azóta, amióta az igazságügyminiszter 9204/1940 I. M. VIII. számú rendeletével elrendelte, hogy ezek a jegyzékek az adóhatóságokkal közöltessenek. — Most már igen fontos, hogy ezek a jegyzékek valóban az ügyet intéző bíró, vagy fogalmazó által a lehető legnagyobb pontossággal vezettessenek, mert hiszen minden tévedés a közjegyzők súlyos anyagi megterhelését jelentheti.

A tartalmas évi jelentés befejező szavait itt adjuk:

„Evi jelentésünkben a legnagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk Nyugdíjintézetünkéről, amelynek agilis és hivatása magaslatán álló vezetősége a mai nehéz időkben is mindent elkövet, hogy intézetünket megerősítve, az biztosan tudja szolgálni özvegyeink és árváink jólétét. Ugyanilyen elismeréssel kell nyilatkoznunk Közlönyünkéről, amely magas színvonalával nemcsak karunk tagjainak, hanem az egész magyar jogásztársadalomnak értékes szolgálatokat nyújt. Országos Egyletünk is, mint karunk társadalmi képviselője, minden téren hathatósan támogatja a Kamarákat a kir. közjegyzői kar érdekében kifejtett munkájukban.

Karunk jövőjéről, kilátásainkról megemlékezve hangot kell adnunk azoknak az aggályainknak, amelyeket a közjegyzői rendtartás egyébként elavult intézkedéseinek közszájon forgó novelláris reformjával szemben táplálunk. Rendtartásunknak sok rendelkezése elavult már, hogy véleményünk szerint egy novelláris módosítás csak gyökeres reform útját állaná és így vagy egészben kell azt újjá alkotni, vagy pedig egyelőre változatlanul kell hagyni. E tekintetben Kamaránk mindenben osztja azt a felfogást, amelynek Kamaránk elnöke adott hangot mai közgyűlésünk megnyitásánál. Áll ez különösen a korhatár kérdésére, amelyet a Kar túlnyomó többsége nemcsak a kir. közjegyzőkre, hanem a helyettesekre nézve is károsnak tart. Az elmúlt időszak kinevezési gyakorlata azt mutatta, hogy a korhatár behozatala nem a minden támogatásra érdemes helyettesi karnak, hanem azoknak válna előnyére, akik a kir. közjegyzői kinevezést politikai, vagy egyéb érdekért várják. Azt pedig feltétlen bizonyossággal állíthatjuk, hogy a közjegyzői korhatár intézményesítése a helyettesek elhelyezkedését megnehezítené.

A közjegyzői succrescentia nevelésének elengedhetetlen előfeltétele az, hogy a kir. közjegyző ne legyen kénytelen a személyzeti regie csökkentésével biztosítani magát a korhatár folytán bekövetkező jövedelem kiesés ellen, mert hiszen amikor már ma is alig lehet helyetteset kapni, mi lesz a helyzet akkor, amikor a bizonytalan jövő elé néző királyi közjegyző a helyettesi fizetésre szánt összeg egy részét is tőkegyűjtésre kell, hogy fordítsa?

A közjegyzői kart, mint a megelőző jogvédelem leghatékonyabb tényezőjét nem gyöngíteni, hanem erősíteni feladata az államhatalomnak, ezt várja tőle méltán az a Kar, amely mindig a jogrendnek, a jogbiztonságnak volt és lesz hűséges sáfára.“

A közgyűlés Jármy Béla dr. és Békésy Jenő dr. felszólalása után a jelentést — a titkárnak elismerését nyilvánítva — egyhangúlag elfogadta. Ugyancsak egyhangúlag elfogadta a közgyűlés a vitéz *László Béla* dr. kamarai pénztáros által előterjesztett pénztári jelentést, vagyoni kimutatást és az 1941. évi költségvetési előirányzatot is. A pénztári jelentés szerint a kamara 1939. évi bevételeinek összege 3425.10 P, a kiadások összege pedig 2558.73 P. Egyenlegátvitel volt tehát 866.37 P. A kamara vagyona 896.53 P. A közgyűlés elfogadta azt az indítványt is, hogy 1940. évre a kamarai tagilletmény 55 pengő legyen s hogy az Országos Egylet évi 30 pengő tagsági díját ugyancsak tagilletménynek tekintsék.

A közgyűlési tárgysorozat utolsó pontjaként a választásokat ejtették meg. Ennek eredménye a következő: elnök *Örley Dénes* dr. kisujszállási. kamarai rendes tagok *Békésy Jenő* dr. debreceni, *Kovács Dénes* dr. nyiregyházi, vitéz *László Béla* dr. debreceni, *Ujvárosy Lajos* dr. hajdúböszörményi, póttagok vitéz *Barcza Ferenc* dr. fehérgyarmati, *Imreh Dénes* dr. miskolci, számvizsgáló bizottsági tagok *Fitos Jenő* dr. miskolci *Szarka Dezső* dr. jászapáti és *Varga Kálmán* dr. nyirbátori kir. közjegyzők.

Közlemények.

Halálozás. A magyar jogászvilágnak súlyos gyásza van. A magyar magánjog elméleti művelőinek egyik legkiválóbbja, *Menyhárh Gáspár* dr., a kolozsvári, utóbb a szegedi Ferenc József Tudományegyetemen a magánjog tanára Budapesten ez évi július hó 30. napján elhalálozott. Temetésén régi és hűséggel visszavárt hazájának, Kolozsvárnak, átmeneti otthonának Szegednek és a székesfőváros társadalmának s elsősorban e városok jogászságának impozáns módon megnyilvánuló részvéte mellett augusztus 1-én ment végbe Budapesten, a Kerepesi-úti temetőben. A sírnál a magyar jogászvilág nevében volt kolozsvári tanártársa: *Kolosváry Bálint*, a másik nagynevű, szintén Kolozsvárról menekült magyar magánjogász megható szavakkal vett búcsút a kitűnő jogásztól, a jeles pedagógustól s a mindig és mindenkiel szemben jó embertől. *Menyhárh Gáspár* mint gyakorló ügyvéd még 1898-ban nyert a kolozsvári egyetemen magántanári képesítést. 1911-ben nevezték ki ugyanott az osztrák jog nyilvános rendes tanárává. A világháború után a kolozsvári magyar egyetem Szegedre menekült, ahol 1920/21. tanévben ő volt az egyetem rektora. Köztisztviselőként, tanítványok tanár társai és Szeged város társadalmának osztatlan megbecsülésétől övezve működött a szegedi egyetemen, mint a magyar magánjog tanára az 1938/39. tanév végéig, amikor nyugalomba vonult. Tagja volt számos tudományos és társadalmi egyesületnek, levelező tagja a Magyar Tudományos Akadémiának. Több éven át képviselte a szegedi egyetemet a felsőházban.

A kolozsvári egyetemnek Szegedre történt elhelyezésével kapcsolatos nagy-értékű munkásságát Szeged város törvényhatósági bizottsága azzal honorálta, hogy örökös tagjává választotta meg. Különösen nagyterjedelmű és kiemelkedő értékű jogi irodalmi munkásságot fejtett ki. Nagyob önálló munkái: Az özvegyi jog, A jogcselekmények hatálytalanításáról, Az elbirtoklás az Optkvben. Az osztrák általános polgári törvénykönyv magyarázata. Nevével sűrűn lehetett találkozni minden magyar jogi szaklap hasábjain. A „*Kir. Közjegyzők Közlönyé*“-t is megtisztelte azzal, hogy az 1934. december havában megjelent jubileumi számban „Élő jog-e a jobbágyok öröklését szabályozó 1840:VIII. t. c.?” címen egy kitűnő cikket bicsájtott a rendelkezésünkre. A nagytehetségű, kiváló ítélőképességű, mind elméleti, mind gyakorlati téren kimagasló munkásságot kifejtő nagy erdélyi magyar jogász elhalálózásával a magyar jogászságot ért súlyos gyászban kegyeletteljes részvétellel osztozik a magyar közjegyzői kar is.

A nyugdíjszabályzat módosítása. Az igazságügyminiszter a kamarák és a nyugdíjintézet véleményének előzetes kikérése után az ujonnan kinevezett felvidéki és kárpátaljai kir. közjegyzők érdekében méltányosnak találta a nyugdíjszabályzat megfelelő módosítását. E tárgyban 45100/1940. I. M. szám alatt az alábbi rendeletet bocsátotta ki:

„A kir. közjegyzők és közjegyzőjelöltek nyugdíjintézetéről szóló 1930:IV. t. c. 7. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §. A 15600/1934. I. M. számú rendelet 20. §-a azzal a rendelkezéssel egészített ki, hogy annak a kir. közjegyzőnek a javára, akit még a m. kir. igazságügyminiszter nevezett ki az utóbb a trianoni szerződéssel elszakított területre, a nyugdíjjogosultsághoz az említett rendelet 14. §-a szerint megkivánt működési időbe a Magyarországtól átszatolt területen teljesített működés idejét bele kell számítani, tekintet nélkül arra, hogy a közjegyzőt a Magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki vagy kárpátaljai területeken rendszeresített állásra az ottani hatóság az 1931. évi március hó 1. napja előtt vagy az után nevezte ki. A visszacsatolt területen rendszeresített állásra kinevezett kir. közjegyzőnek az ország egyéb területén rendszeresített kir. közjegyzői állásra való esetleges áthelyezése vagy kinevezése az itt meghatározott időnek a működési időbe beleszámítását nem érinti.

A működési időbe a nyugdíjjogosultság szempontjából a jelen §. alapján beszámítható időre a nyugdíjintézeti járulékot megfizetni nem kell.

2. §. A 15600/1934. I. M. számú rendelet 38. §-ának harmadik bekezdése azzal a rendelkezéssel egészített ki, hogy a jelen rendelet 1. §-a alá eső kir. közjegyző pótljárulék-fizetési kötelezettsége szempontjából a kir. közjegyzőnek az 1921. évi július hó 26. napja előtt kir. közjegyzői kinevezése idején betöltött életkora irányadó. Ez a rendelkezés nem érinti a jelen rendelet hatálybalépése előtt esedékessé vált pótljárulék az esedékesség idejében irányadó jogszabályok szerinti megfizetésére fennálló kötelezettséget.

3. §. A 15600/1934. I. M. számú rendelet 42. §-ának második és harmadik bekezdése helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

A kir. közjegyző személyében beállott változás esetében a működést

megszüntető és a működését megkezdő kir. közjegyző — ideértve a kamara által kijelölt helyettest is — együttesen kötelesek az arra a hónapra eső nyugdíjintézeti járulékot megfizetni, amelyben mindketten működtek. A nyugdíjintézeti járulék a két közjegyzőt (helyettest) egymás között működési idejük arányában terheli. Vita esetében a két közjegyzőt (helyettest) terhelő járulékfizetési arány tárgyában a kamara dönt; határozata ellen jogorvoslatnak nincs helye.

4. §. A jelen rendelet az 1940. évi augusztus hó 1. napján lép hatályba.

Budapest, 1940. évi július hó 30. napján *Dr. Radocsi László* s. k. m. kir. igazságügyminiszter.

Külön jegyzőkönyvért nem jár külön díj. Szerencsére nem jogerős és általános megállapítás. Eppen csak a budapesti központi kir. járásbíróság Pk. II. 564538/5/1940 számú végzésével helyezte egyszerűen, de talán nem egész jogszerűen hatályon kívül az 5800/1935. I. M. rendelet 8. §-ának elég világos és határozott azt a rendelkezését, amely szerint az 1894:XVI. t. c. 60. §-ában szabályozott eljárásért, illetve külön jegyzőkönyvért a kir. közjegyzőt díjtöbblet illeti meg. A kir. járásbíróságnak új jogszabályt alkotó ténykedése a fenti végzés szövege szerint a következő „megokolás“-ban részesült: „Megállapítja a bíróság, hogy a külön jegyzőkönyv felvétele a hagyatéki eljárással kapcsolatban az eljáró kir. közjegyző kötelessége volt és a hagyaték tárgyalásakor szükségszerűen vétezt fel, miért is a 6800/1935 I. M. rendelet 3. §-a értelmében a külön jegyzőkönyvért a kir. közjegyzőt külön díj a megállapított díjátalányon felül nem illeti meg.“ Minden valószínűség mellett szól, hogy a bíróság a 3. §-nál alkalmazhatónak találván azt a kérdés elbírálására, — megállapodott s figyelmen kívül hagyta, hogy a 8. §. kifejezetten és külön rendelkezik a külön jegyzőkönyvekről s azok külön díjazásáról.

Az óvás átmeneti elengedésének meghosszabbítása. E közlöny mult számában közöltük a m. kir. miniszterium 5130/1940. M. E. számú rendeletét, amely bezárólag 1940. augusztus 31-ig lejáró váltókra vonatkozólag az óvást elengedi. Ezt a határidőt az alább közölt 6100/1940 M. E. rendelet ez évi október hó 31. napjáig hosszabbította meg. A rendelet szövege: „1. §. Az 1940. évi szeptember hó 1. napján vagy ezt követően az 1940. évi október hó 31. napjáig bezárólag lejáró váltót a fizetés hiánya miatt érvényesíthető visszkeresetnek bármely váltókötelezettel szemben való fenntartása céljából fizetés végett bemutatni és ennek, valamint a fizetés nem teljesítésének tanusítására óvást felvenni nem kell.

Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés ellenére felvett óvás költsége a váltókötelezetteket nem terheli. Nem áll ez a rendelkezés abban az esetben, ha a kötelezettek között külföldi kötelezett is van.

2. §. Ez a rendelet kil. irdetésének napján lép hatályba és az 1940. évi október hó 31. napjáig a 260/1939 M. E. számú rendelet 5. §-ában foglalt rendelkezések helyet is a jelen rendelet rendelkezései irányadók.“

A különélési tanusítványért sem jár minden esetben az elméleti díj. A szegényjogon perlő feleség keresete következtében a budapesti kir. törvényszék 2 P 35477/3/1940. számú ítéletével a házasságot a férj hibájából felbontotta. Az ítélet a különélési tanusítványért díjat a kir. közjegyző

részére nem állapított meg, mert „a 13.587/1933 I. M. számú rendelet szerint díj csak szegényjogon perló fél ellenfelével szemben állapítható meg a fél pervesztése esetén.“ Szegényjogon perelt a feleség, pervesztés lett a férj, aki az ítéletből megállapíthatóan nem szegényjogon perelt, költségekben mégsem lehetett őt marasztalni. Az ítéletnek ide vonatkozó logikája valahogyan sántít. Sőt, mintha a jogász logika az ítélet vonatkozó részében alkalmazást egyáltalán nem nyert volna.

Az árverési hirdetés közzététele. Az ingatlan árverés fogantatását a végrehajtók kérték, a kiküldött kir. közjegyző azonban az árverést nem fogantatosította, mert az árverési feltételek szerint a hirdetés a Budapesti Közlönyben közléendő, amit a végrehajtók igazolni nem tudtak. A végrehajtók előterjesztése következtében a budapesti központi kir. járásbíró mint tkvi hatóság 30.109/1940. tkvi számú végzésével a „kiküldött eljárását megsemmisíti (!)“ s őt, valamint a végrehajtókat költség megállapítás iránt való kérelmével elutasítja. A végzés indoklása szerint igaz ugyan, hogy a hirdetés a feltételek szerint a Budapesti Közlönyben közléendő, „a hirdetésnek ez a része azonban tévedésből nem töröltetett.“ Ugyanis, ha az ingatlan kikiáltási ára, mint az adott esetben, 1000.— P-ön alul van, akkor a hirdetményt hírlapilag közzétenni nem szükséges. *A kiküldött abból az okból, mert a végrehajtó az árverési hirdetés közzétételét nem igazolta, meg nem tagadhatja az árverés megtartását,* ha annak megtartását a végrehajtók kérték, sőt még akkor is tartozik azt kérelemre fogantatosítani, ha a kikiáltási ár az 1000.— P-öt meghaladja s a hirdetményt a törvény értelmében hírlapilag közzé kell tenni, mert a hírlapi közzétételnek elmaradása megsemmisítési okul csak akkor szolgál, ha a közzé nem tétel miatt az arra jogosult tkvi érdekelt előterjesztéssel élt, mely esetben azonban a felmerült költségeket nem a tkvi kiküldött, hanem az a végrehajtó tartozik viselni, akinek kérelmére az árverés fogantatosított. A kiküldött jogosított és köteles a hírlappéldány beszolgáltatását kérni, azonban be nem szolgáltatás esetén sem jogosított az árverés fogantatosítását megtagadni, mert az az eset is előfordulhat, hogy „ellenkező előadás dacára a hirdetés mégis közzététel s a hírlappéldányt a végrehajtó nem az árverés színhelyén, hanem csak később terjeszti és pedig nem a kiküldöthöz, hanem közvetlenül a telekkönyvi hatósághoz.“ — Ebben a kérdésben nincs egységes gyakorlat. Tudunk olyan esetekről is, amikor a tkvi hatóság a közzététel igazoltatását a kiküldött köteletségének az árverés megsemmisítésének terhével állapította meg. A most ismertetett határozaton szembeötlő még az, hogy a tkvi hatóság, vagy annak személyzete elnézhet, tévedhet, annak nincs semmi következménye. A közjegyzőt azonban a legkisebb tévedés, vagy elnézésért mindjárt súlyos anyagi következményekkel sújtják. Mintha az egyenlően osztó igazság elveivel nem volna éppen összeférhető ez a kétféle elbírálás.

Gépirónői állást, akár Budapesten, akár vidéken, azonnali belépésre, 8 évi közjegyzői irodai gyakorlattal vállal: Varga Andorné, Szarvas, Bethlehem-utca 472.

Közjegyzői irodai alkalmazott, 20 éves, aki gépirásban és gyorsírásban jártas, alkalmazást keres. Címe: Klimó Éva Budapest, X., Belső Jászberényi-út 3. Közjegyzői iroda.

Kihirdetett törvények:

1940. évi XVII. t. c. gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról kiadott 1931:XXVI. törvény-cikkben a minisztériumnak adott és utóbb kiterjesztett felhatalmazás további meghosszabbításáról.

1940. évi XVIII. t. c. a magyar állam biztonságát és nemzetközi érdekét veszélyeztető egyes cselekmények büntetéséről.

1940. évi XIX. t. c. művészeti kamarák felállításáról és szervezetük megállapításáról.

1940. évi XX. t. c. az iskolázási kötelezettségről és a nyolcosztályos népiskoláról.

Rendeletek

4990/1940. M. E. sz. Az 1939. IV. t. c. földbirtokpolitikai rendelkezésének végrehajtásáról szóló 8360/1939. M. E. sz. rendelet módosítása és kiegészítése.

5130/1940. M. E. sz. A váltók fizetés végetti bemutatásának és az óvás felvételének átmeneti elengedése.

5140/1940. M. E. sz. A rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult személyek magánjogi kötelezettségei tárgyában kibocsátott 7110/1938. M. E. sz. rendelet újabb kiegészítése.

1972/1940. P. M. sz. A régi osztrák és magyar koronára szóló tartozások és követelések rendezése tárgyában 1928. évi május hó 26-án Budapesten kelt magyar-csehszlovák Egyezmény becikkelyezéséről és az ezzel kapcsolatos rendelkezésekről szóló 1939 : XVII. t. c. 4. §-a alapján a magyar hitelezőket megillető hányad és a hányad után járó kamat megállapítása.

44500/1940. I. M. sz. A jövedéki kihágások eseteiben követendő büntetőbírói eljárás szabályának újabb megállapítása tárgyában kiadott 31000/1928 I.M. számú rendelet kiegészítése.

124.522/1940. P. M. sz. Az idegen államok pénznemeiben megállapított értékeknek az illetékek, továbbá a fényűzési és a forgalmi adók megállapítása szempontjából pengőértékre való átszámítása.

Joggyakorlat.*

Magánjog:

67. Az 1876. évi 16. t. c. 10. §-a közzérendelethez nem irányadó s így a *közzérendelet alaki érvényessége* szempontjából nincsen jelentősége annak, hogy a közokirat elkészítésénél használt végrendelettervezetet az egyik kedvezményezett fél írta és fogalmazta. (K. P. I. 576/1940.)

68. Az a kérdés, hogy örökgyó városi polgárnak s így özvegye *varosi polgár özvegyének* tekintendő-e, nem attól függ, hogy örökgyó és neje városi lakos volt s városban vagy annak határában laktak-e. Az 1840. évi 8. t. c. 18. §-a vonatkozó joggyakorlat értelmezése szerint csupán a paraszti földműves, föld- és egyéb munkás és kisiparos tekintetében alkalmazandó még abban az esetben is, ha azok valamely város lakói. (K. P. II. 1169/1939.)

69. Az 1920. évi 36. t. c. 77. §-a által hatályban tartott 4420/1918. M. E. sz. rendelet értelmében *ingatlant elidegenítő jogügylet érvényességéhez* a jogügylet okiratba foglalása szükséges, a törvényszabta írásbeli alaknak pedig elengedhetetlen feltétele, hogy a szerződési okiratot mind-egyik szerződő fél aláírja. Ennek hiányában a szerződés érvénytelen, illetve adásvételi szerződés érvényesen létrejöttek nem tekinthető. (K. P. II. 1095/1940.)

70. *Ingatlan elidegenítést tartalmazó szerződésekben* az ingatlan megjelölésének minden esetben, ha az nem a telekkönyvi adatok alapján történik is, olyan határozottnak és a jogügylet megkötésekor az annak tárgyát képező ingatlannak a természetben már megjelöltnek és kimértnek kell lennie, hogy az okiratba felvett megjelölés sem az ingatlan helyszíni fekvése, határai és azonossága, sem pedig annak térmértéke tekintetében kétségre, vitára alapot ne szolgáltasson és a szerződő felek a vétel tárgyára vonatkozó megegyezését felismerhetően, legalább is a határookra vonatkozó állandó jellegű helyszíni adatokkal írja körül és határozza meg. (K. P. V. 4745/1939.)

71. Az özvegy által folytatott önálló kereső foglalkozásból származó jövedelmet az *özvegyi jog korlátozásánál* figyelembe venni nem lehet. (K. P. I. 5275/1939.)

72. *Örökgyó rendelkezési szabadságából folyik, hogy az utána való öröklés kérdését bármelyik állam jogszabályai szerint rendezheti*, ha ezáltal nem sérti örökösének azon állam jogszabályaihoz igazodó öröklési jogát, amelynek jogszabályait az örökgyó az eltérő intézkedéseinek hiányában a hagyatékok öröklése kérdésében alkalmazni kellene. (K. P. 1890/1940.)

73. Az 1876. évi 16. t. c. 35. §-a csupán a végrendelet és ajándéko-

* Ebben a rovatban közölt jogesetek közül azokat, amelyek a Budapesti székeli bíróságok állásfoglalásait tartalmazzák részben a közvetlenül rendelkezésünkre bocsátott határozatok, részben pedig a „Jogi Hírlap” a „Magyar Jogi Szemle” és a „Magyar Törvénykezés” című szaklapok alapján dolgozzuk fel és adjuk közre, az illetékjogi határozatokat pedig túlnyomó részben az „Illetékügyi Közlöny” című szaklap közlései nyomán.

zási szerződések szóbeli vagy írásbeli úton való visszavonásának módjáról rendelkezik, az *öröklési szerződések visszavonásának módját* azonban a törvény nem szabályozza és így alkalmazandó ezekre az az általános jogelv, hogy a szerződő felek a szerződést közös megegyezéssel, minden alakosság nélkül, nemcsak írásban és szóban tett nyilatkozattal, de ráutaló tényekkel is hatálytalaníthatják s így alaptalan az az álláspont, hogy az örökösödési szerződés hatályon kívül helyezése csak a végintézkedésekre előírt alakosságok betartásával történhetik. (K. P. I. 1993/1940.)

74. *A telekkönyv birtokállási lapja* a telekkönyvi rendtartás 54. §-ának utolsó bekezdése szerint a *birtokrészteltek külön ismertető jeleinek, minőségének és térmértékének valóságáért nem kezeskedik*. Vonatkozik ez természetesen a telekkönyvi térképre, amely a telekkönyvnek kiegészítő része és a kataszteri térképre is. Így annak az elbírálásánál, hogy valamely szomszéd a másiknak ingatlanából valamely részletet birtokban tart-e, nem döntő az, hogy a telekkönyv birtoklapja, a telekkönyvi vagy kataszteri térkép erre mutat, hanem aki foglalást vagy más hiányos című birtokszerzést állít, azt az ellenfél tagadásával szemben a megengedett törvényes módon bizonyítani tartozik. (K. P. VI. 1920/1940.)

Szerkesztői üzenetek.

Sz. K. Értesülésünk szerint a közjegyzői rendtartás novellájának hivatalos tervezete már elkészült s annak tárgyában még az ősz folyamán a miniszteriumban ankétot fognak tartani. A terv állítólag az, hogy a javaslat még ebben az évben törvényerőre emelkedjék.

K. E Az illető város a jobb és balparti részt egybefoglalóan most már egységes közigazgatási területet képez. A jobbparti részen és balparti részen is megmaradt a két külön járásbíróóság. Mivel külön jogszabály nincs, a város jobb és balparti részén működő közjegyzőkre az általános szabály az 1874. évi XXXV. t. c. 51. §-a vonatkozik, amely szerint a közjegyző köteles a részére kijelölt székhelyen lakni, természetesen irodát is ott tartani. A két városrész egyesítése után a székhely most már a város egész területére vonatkozik, vagyis a két városrészben működött két közjegyző irodát mindkét városrészben bárhol tarthat. Más a helyzet Budapesten, ahol külön jogszabály írja elő, hogy az egyes közjegyzők a város melyik területén kötelesek irodájukat tartani.

D. Gy. Az erdélyi, illetve a román megszállás alatt álló területen a megszállást közvetlen megelőzően működött közjegyzők névjegyzékét s egyben a közjegyzői székhelyeket az alábbiakban részletesen közöljük. A tulajdonképpeni Erdély területén közjegyzői kamara csak egy volt, Kolozsvárott. A többi közjegyzőségek a debreceni, aradi és temesvári közjegyzői kamarához tartoztak.

Abrudbánya: Baruch Hugó dr. Balázsfalva: Nánássy László dr.

Alibunar: Avramescu Pachronius dr. Bánffyhunad: Géley József dr.

Arad: Mülek Lajos dr., Pálmai Lajos dr. Belényes: Tamásfalvi Thury Ignác

Beszterce: Schiffbäumer Alfred dr.

- Bethlen: Nagy Rezső dr.
 Bogsánbánya: Petricu Kornél dr.
 Borosjenő: Ikrich Arnold dr.
 Brassó: Buday Gábor
 Buziásfürdő: Bognár József dr.
 Csíkszereda: Fodor Antal dr.
 Dés: Schlilling Ottó
 Déva: Harasztosi Horváth Kamilló dr.
 Dicsőszentmárton: Barabás Béla dr.
 Elezsd: Betöltetlen
 Erzsébetváros: Koszta Gábor
 Felső Visó: Onódy Kálmán dr.
 Fogaras: Bauszner Guidó dr.
 Gyergyószentmiklós: Gross Tivadar dr.
 Gyulafehérvár: Király Géza dr.
 Halmi: Horváth László
 Hátszeg: Kölgyessy Adrian Antal dr.
 Karánsebes: Susich Károly
 Kézdivásárhely: Bodor Ferenc dr.
 Kisjenő: Beles János
 Kolozsvár: Arkossy Gyula dr.
 Gidófalvy István dr.
 Körösbánya: Gergely Géza dr.
 Körösbökény: Román István dr.
 Kraszna: Moldován Géza dr.
 Lippa: Krenner Zoltán dr.
 Lugos: Rottenberg Márton dr.
 Magyarláros: Krupper Gyula
 Margitta: Pálffy Gyula dr.
 Máramarossziget: Szilágyi János dr.
 Marosludas: üresedésben
 Marosillye: Halász Ákos dr.
 Marosvásárhely: Csiki László dr.
 Kovácsy Albert dr.
 Medgyes: Novák Rezső dr.
 Mócs: Schilling Lajos dr.
 Nagybánya: Heppes Béla dr.
- Nagyenyed: Folyovich Sándor
 Nagykároly: Nemestóthi Szabó Antal dr.
 Nagylak: Plausich Aladár dr.
 Nagyszalonta: Csányi Andor
 Nagyszében: Zágoni Gábor, Svastits Benó dr.
 Nagyvárad: Halász Ákos dr., Miskolczy Barnabás, Örley György dr.
 Naszód: Schreiber Miklós dr.
 Nyárádszereda: Kónya Gyula
 Oraviczabánya: Fitz Pál dr.
 Pécska: Kripp József
 Petrozsény: Kölgyessy Adrián Mihály dr.
 Segesvár: Schusztter Frigyes dr.
 Sepsiszentgyörgy: Benedek János
 Szamosújvár: Kovács Gerő
 Szászrégen: Páska Simon dr.
 Szászsebes: Dregán János
 Szászváros: Tóth Endre dr.
 Szatmárnémeti: Pallay M. Béla dr.
 Székelyhid: Stettner János dr.
 Székelykeresztur: Csongvay Géza dr.
 Székelyudvarhely: Horváth Károly dr.
 Szilágysomlyó: Mártonffy Bogdán dr.
 Szilágycseh: Bathó Kálmán dr.
 Szinérváralja: Szilágyi Elek dr.
 Tasnád: Májay Dezső dr.
 Teke: Kiss Péter dr.
 Temesvár: Nagy Béla dr., Plausich Mátyás, Telbisz Imre dr.
 Torda: Bocsánecz András dr.
 Topánfalva: Lukács Izsó dr.
 Vajdahunyad: Nemes József dr.
 Világos: Török Árpád
 Zilah: Bartha Nándor dr.

KIR. KÖZJEGYZŐK KÖZLÖNYE

FOLYÓIRAT A PERENKIVÜLI TÖRVÉNYKEZÉS
ÉS A KÖZJEGYZŐI GYAKORLAT SZÁMÁRA.

KIADJA

A MAGYARORSZÁGI KIR. KÖZJEGYZŐK ORSZÁGOS EGYLETE

Megjelenik havonként egyszer.

Felelős szerkesztő és kiadó:
SZEMERJAY-PETRÁN TIBOR DR.
budapesti kir. közjegyző

